

Jaotusmaterjal

X-ide tagakiusamise ajaloo lühikokkuvõte

1890	Saksamaal korraldatakse „X-rämpsu” teemaline konverents. Sõjaväele antakse õigus X-ide liikumist kontrollida.
1909	Toimub politseikonverents „X-ide küsimuses”. Identifitseerimise lihtsustamiseks soovitatakse teha kõigile X-idele põletusmärk.
1920	Kaks teadlast pakuvad välja „elamist mittevääriava elu” mõiste, soovitudes, et X-id tuleks steriliseerida ja rahvana kõrvaldada.
1922	(Üldse 1920. aastatel): kõigist Saksamaa territooriumil elavatest X-idest tehakse fotod ja neilt võetakse sõrmejäljed.
1926	Saksamaal võetakse vastu „X-ide katku” ohjamise seadus. (See on otseses vastuolus Saksamaa Weimari konstitutsiooni tingimustega.)
1927	Baierimaal ehitatakse X-ide jaoks spetsiaalsed vangilaagrid. Neisse laagritesse saadetakse 8000 X-i.
1928	Kõik X-id pannakse politsei pideva järelevalve alla. X-ide jaoks ehitatakse veel vangilaagreid.
1934	X-id suunatakse steriliseerimisele süstimise ja kastreerimise teel ning neid saadetakse Dachau, Dieselstrasse, Sachsenhauseni ja muudesse laagritesse. Seadusega keelatakse sakslaste abielud teisest rassist inimestega.
1938	2.–18. juunil arreteeritakse, pekstakse ja vangistatakse Saksamaal ja Austrias sadu X-e. X-id on esimene rahvarühm, kellel keelatakse koolis käia.
1939	Rassipuhtuse amet teeb avalduse: „Kõiki X-e tuleb kohelda kui pärilikult haigeid inimesi; ainus lahendus on kõrvaldamine. (Seega peaks eesmärk olema selle vigase elemendi kõhklematu kõrvaldamine rahvastikust.)”
1940	Holokausti esimene massiline genotsiidoperatsioon. 250 X rahvusest last kasutatakse Buchenwaldi koonduslaagris katsejärestena tsüaniidgaasi kristalli katsetamisel. Samal aastal keelustatakse X-ide võtmine mis tahes tööle.
1941	Juulis hakatakse ellu viima natside lõplikku lahendust, mis näeb ette kõigi juutide, X-ide ja vaimuhaigete tapmist. Algab holokaust. 24. detsembril mõrvatakse Krimmis ühe öö jooksul 800 X-i.
1944	1. augustil hukatakse Auschwitz-Birkenau laagri gaasikambris 4000 X-i, kelle laibad põletatakse.
1945	Sõja lõpuks on natsid hävitanud 70–80% X-ide populatsioonist. Nürnbergi protsessil ei kutsutud tunnistajaks ühtegi X-i ja keegi ei tunnistanud nende nimel. X-idele kui rahvale ei ole tasutud mingeid reparatsioone sõjakuritegude eest.
1950	Saksamaa valitsus teeb esimese avalduse, mille kohaselt nad ei võlgne X-idele sõjakuritegude eest mingeid reparatsioone. Samasuguseid avaldusi tehakse hiljem veel.
1992	Saksamaa „müüb” X rahvusest varjupaigataotlejad 21 miljoni USA dollari eest tagasi Rumeeniasse ning alustab nende käeraudades tagasisaatmist 1. novembril. Mõned X-id ei ole nõus minema ja teevad selle asemel enesetapu. Saksamaa pressiajenduur palub, et lääne ajakirjanikud ei kasutaks sõna „küüditamine”, kuna see tekitab „ebamugavaid ajaloolisi seoseid”.
2010	Prantsusmaa president süüdistab X-e kuritegevuses, nimetades nende laagreid prostitutsiooni ja laste ekspuuteerimise pesadeks. Prantsuse ametivõimud ajavad laiali üle 100 laagri ning saadavad välja enam kui 1000 X-i, põhiliselt Rumeeniasse.

Ian Hancocki koostatud romade holokausti lühikronoloogia redigeeritud versioon.

Täisversioon on saadaval aadressil <http://www.osi.hu/rpp/holocaust.html>.